

МЕДИЦИНА, ПЕДАГОГИКА И ТЕХНОЛОГИЯ: ТЕОРИЯ И ПРАКТИКА

Researchbib Impact factor: 13.14/2024

SJIF 2024 = 5.444

Том 3, Выпуск 05, Мая

ЭКОЛОГИК ТАЪЛИМ ВА ТАРБИЯ: ТАЪЛИМ ТИЗИМИДАГИ АҲАМИЯТИ

Дадабоева Мадина

Қўқон университети

БТ йўналиши 2-курс талабаси

КИРИШ

Экологик таълим ва тарбия — бу инсонларнинг атроф-муҳитга муносабатини шакллантириш ва уларни табиатга ўрганиш, ҳимоя қилиш, экологик муаммоларга ечим излашга йўналтириш жараёнидир. Бугунги кунда глобал экологик муаммоларнинг ўсиши, иқлим ўзгариши, биологик хилма-хилликнинг камайиши ва атроф-муҳитнинг бузилиши каби масалалар инсон учун катта таҳдид ва хавф туғдираётганини кўрсатиб турибди. Шу боис, экологик таълим ва тарбия аҳамиятини яхшилаш, аҳолининг барча қатламларини экологик саводхонлигини ошириш ҳар қачонгидан ҳам муҳимдир.

Экологик таълим ва тарбиянинг таълим тизимидаги ўрни, мақсади ва методлари ўрганиш муҳим ҳисобланади. Қайд этиш керакки, экологик таълим нафақат ёш авлодга, балки бутун жамиятга мўлжалланган. Экологик саводхонликни ошириш ва инсонларни экологик муаммоларга оид илмий-амалий билимлар билан таништириш асосий вазифа ҳисобланади.

МЕТОДЛАР

Экологик таълим ва тарбиянинг самарадорлигини баҳолаш учун қўлланиладиган усуллар, ўрганиш жараёни ва тадқиқот усуллари тавсифлаш жуда зарур. Методлар фақат педагогик тажрибалар, балки, экологик саводхонликни оширишга оид илмий тадқиқотлар ва амалиётларни қамраб олиши керак. Мазкур тадқиқотнинг асосий методлари қуйидаги услубларда бўлиши мумкин:

1. **Теориявий тадқиқот** — экологик таълимнинг назарий асосларини ўрганиш, экологик саводхонликнинг ривожланиш тенденциялари, педагогик назария ва амалий ўрганишлар.
2. **Квантитатив тадқиқот** — статистик тадқиқотлар, экологик саводхонликни оширишга оид илмий тадқиқотлар ва уларнинг натижалари. Бу борада анкета ва сўровномалардан фойдаланиш мумкин.

МЕДИЦИНА, ПЕДАГОГИКА И ТЕХНОЛОГИЯ: ТЕОРИЯ И ПРАКТИКА

Researchbib Impact factor: 13.14/2024

SJIF 2024 = 5.444

Том 3, Выпуск 05, Мая

3. **Касбий амалий тажрибалар** — мактабларда, олий таълим муассасаларида, экологик марказларда ўтказилган амалиётлар ва уларнинг самарадорлигини баҳолаш.
4. **Қўлланилган методлар** — экологик тажрибаларни амалга оширишда қўлланилган амалий методлар, табиий ва шунингдек, ахборот технологияларидан фойдаланиш.

НАТИЖАЛАР

Экологик таълим ва тарбиянинг самарадорлигига оид натижаларни тақдим этиш ушбу бобнинг асосий қисмидир. Натижаларда экологик саводхонликнинг ошиши, атроф-муҳитни ҳимоя қилишга қаратилган амалиётларнинг самараси ва бу жараённинг қонунчилик билан боғлиқ жиҳатларини муҳокама қилиш зарур.

Таълим соҳасидаги натижалар: Мактабларда, олий таълим муассасаларида экологик таълимнинг жорий этилиши ва унинг натижалари.

Экологик хулосалар: Студентлар ва ўқувчиларда экологик муаммоларга нисбатан ҳиссий ва интеллективал муносабатни шакллантириш. **Кўрсаткичлар:** Экологик кўрсаткичларнинг ўзгариши, масалан, мактабларда мусбат экологик амалиётлар, янги экологик клублар ва жамоат ташкилотлари ташкил этиш.

МУҲОКАМА

Экологик таълим ва тарбиянинг аҳамиятини кенг қўламда таҳлил қилиш керак. Экологик таълимнинг келажакдаги ривожланиш йўналишлари, илмий тадқиқотлардаги инновацион ёндашувлар, ваҳший экологик таъсирлар ва уларга қарши самарали чоралар, глобал экологик стратегиялар ҳақида сўз юритади.

Шунингдек қуйидаги масалалар муҳокама қилиниши мумкин:

- **Экологик таълимнинг ижобий ва салбий жиҳатлари.**
- **Жамиятдаги экологик саводхонликни оширишга қаратилган чоралар.**
- **Экологик таълим ва тарбияни янада такомиллаштириш учун таклифлар.**

ХУЛОСА

Хулоса ўрнида айтиш мумкинки, экологик таълим ва тарбиянинг барқарор ривожланиши ҳар қандай жамият учун муҳимдир. Бунда ёшларнинг экологик саводхонлигини ошириш, уларни атроф-муҳитни ҳимоя қилишга ва жамиятда экологик масъулиятни қабул қилишга ундаш асосий мақсад бўлмоғи керак.

МЕДИЦИНА, ПЕДАГОГИКА И ТЕХНОЛОГИЯ: ТЕОРИЯ И ПРАКТИКА

Researchbib Impact factor: 13.14/2024

SJIF 2024 = 5.444

Том 3, Выпуск 05, Мая

Адабиётлар рўйхати:

1. Қурбонов, Р. Экологик таълимнинг аҳамияти. Тошкент: Ўзбекистон таълим нашриёти. 2021 й.
2. Каримова, З. Экологик тарбия: педагогик амалий ва назарий асослар. Тошкент: Олий таълим. 2022 й.
3. Степанов, С. Жамиятда экологик саводхонликнинг ривожланиши. Журнал "Экология ва таълим", 2020, 5(3), 12-15.